

Advies aan Provinciale Staten		Uw contactpersoon J.Faber AD/STG
Tbv Statenvergadering d.d	6-11-2023	Doorkiesnummer +31 235145778 jescafaber@noord-holland.nl
Commissie Bestuur		
Datum commissievergadering	16-10-2023	
Onderwerp: Voordracht Begrotingswijziging 2024		30 oktober 2023 1 12

Advies commissie NLG:

De Voordracht door te geleiden naar PS van 6 november 2023.

Uittreksel van het concept-verslag Bestuur 16 oktober 2023:

4. A-agenda Financiën (Financiën, P&C, subsidies, grondzaken)

4.a.1 Financiën: Begroting 2024 (A-agenda alle commissies 9 en 16 okt 2023)

De **voorzitter** kondigt de bespreking van de begroting aan en zegt dat de memorie van antwoord hierin wordt meegenomen.

Eerste termijn commissie

Statenlid **Korzelius** (GL) had graag gezien dat in de voordracht ingegaan was op de consequenties van de septembercirculaire op de begroting.

Mevrouw **Oulad Hadj** (PvdA) spreekt de zorg uit over de bijdragen van de Rijksoverheid op verschillende terreinen. Zij benoemt expliciet de bijdragen voor PPLG en het openbaar vervoer en vraagt of er geanticipeerd wordt op deze onzekere omstandigheden.

Mevrouw **Poot** (VVD) ziet dat de ambities goed vertaald zijn in de begroting. Voorts ziet zij zwaar weer aankomen. Enerzijds is daar namelijk de onduidelijkheid over het provinciefonds en anderzijds is er het voornemen van de provincie om geld te lenen voor investeringen. Dit leidt bij haar tot een enkele vragen:

- hoe kijkt de gedeputeerde aan tegen het niet sluitend zijn van de begroting en wanneer is een inkijk mogelijk in het wél sluitend krijgen daarvan? Bijvoorbeeld bij de de Kaderbrief?
- graag een analyse van posten die de afgelopen jaren, structureel te hoog zijn ingeschat. Het tegengaan van dit 'planningsoptimisme' biedt kansen op een realistischer begroting.
- welke risico's zijn er daar waar de provincie risicodragend deelneemt in fondsen, deelnemingen e.d. en hoe

zijn deze risico's gemitigeerd in de begroting?

- is de schuldquote van netto 243 procent niet aan de te hoge kant, gegeven het feit dat de verwachte investeringen daarin niet worden meegenomen én gezien het eerder genoemde planningsoptimisme?
- geven reëlere inschattingen niet een reëler beeld van de rentelasten?
- leidt het optuigen van de treasury-functie ook tot realistischere inschattingen van o.a. de schuldquote, rentelasten en solvabiliteit?

De heer **Valk** (BBB) is kritisch over het aantal door de commissie gestelde vragen en vraagt zich af deze leiden tot een andere oordeelsvorming.

De heer **Mülder** (D66) vraagt welke vragen de heer **Valk** (BBB) niet essentieel vindt.

De heer **Valk** (BBB) antwoordt dat elke partij zelf bepaalt welke vraag essentieel is.

Verwijzend naar het antwoord van de heer **Valk** (BBB), zegt de heer **Mülder** (D66) dat deze zijn opmerking niet hoefde te maken.

De heer **Valk** (BBB) herhaalt dat het de vraag is of alle vragen gesteld moeten worden.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) zegt dat partijen voor zichzelf bepalen welke vragen zij willen stellen en vindt dat de BBB de gemaakte opmerking terug moet nemen.

De heer **Valk** (BBB) zegt dat hem geen vraag is gesteld door mevrouw **Uiterwijk** (JA21).

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) vraagt of de BBB weet dat de Staten een controlerende taak hebben ten aanzien van GS en niet ten aanzien van andere partijen in PS.

De heer **Valk** (BBB) is hiervan op de hoogte. Hij wijst echter op de kosten die gemoeid zijn met de beantwoording van alle gestelde vragen.

De heer **Heijnen** (CDA) vraagt of de BBB de functies van de Staten wil beperken.

De heer **Valk** (BBB) zegt slechts weer te geven hoe de BBB denkt over het stellen van de vele vragen.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) vindt extra bijeenkomsten over de begroting efficiënter dan het schriftelijk stellen van vragen, waarvan de antwoorden bovendien terug te vinden zijn in de stukken.

De heer **Valk** (BBB) zegt blij te zijn met de bijval vanuit 50PLUS en vertrouwen te hebben in de kunde van GS. Discussies wil de BBB voeren in de commissie en in PS, zodat de ambtenaren zich kunnen focussen op de werkzaamheden voor de inwoners van Noord-Holland.

De heer **Mülder** (D66) sluit zich deels aan bij de inbreng van de VVD. Hij beschouwt het aanstellen van vier gedeputeerden als een bezuiniging, met de consequentie dat zij 'niet overal bij kunnen zijn'. Graag verneemt hij de mening van GS hierover en verwijst naar de commissievergadering landbouw, waarin de gedeputeerde 'in de knoop kwam met zijn agenda'.

Ten aanzien van het interbestuurlijk toezicht constateert hij geen wijzigingen in het daarvoor begrote bedrag terwijl gemeenten en waterschappen financieel risico lopen. Hij verwijst daarbij naar een waterschap dat mogelijk onder verscherpt toezicht komt. Hij vraagt waarom daar niet op wordt geanticipeerd en hoopt op steun

van de VVD en JA21 op dit punt.

Stilstaand bij het weerstandsvermogen wil hij weten waarom wordt afgeweken van de daarbij geldende norm. Hierover verneemt hij ook graag de mening van de VVD.

De heer **Mülder** (D66) wijst op het wettelijk commitment om in 2027 alle gronden in het kader van NNN-gebieden aangekocht te hebben. Zonder versnelling zal dit doel niet gehaald worden. Daarom vraagt hij zich af of hij de begroting wel kan goedkeuren en hoort graag een reactie van GS hierop.

Statenlid **De Weerdt** (Vlt) vraagt om uitleg over het wettelijk commitment voor 2027.

De heer **Mülder** (D66) meent dat uiterlijk in 2027 de gronden voor NNN moeten zijn verworven.

Hij verwijst naar GS voor de details hierover en zegt dat zijn vraag algemener is: 'hoe om te gaan met dingen waarvan we weten dat we daar niet aan kunnen voldoen en waarom schrijven we ze op?'

Ten slotte vraagt hij om uitleg over het wél indexeren van de opcenten vanwege de toename van het aantal Noord-Hollanders, terwijl de kosten voor het OV niet stijgen vanwege dezelfde toename.

Statenlid **Hollebeek** (PvdD) ziet de urgentie op het gebied van klimaat, biodiversiteit, waterkwaliteit en betaalbaar wonen in een veilige omgeving, maar mondjesmaat terug in de begroting. Het statenlid vraagt aan GS om het grondbeleid te gebruiken om de versnelling in de zetten op de eerder genoemde urgentiegebieden. Aan GS wordt gevraagd om langer gebruik van ict-middelen en daarna te investeren in het gebruik *refurbished* materiaal. Het statenlid vraagt om een update over de inzet op duurzame inkoop. Dat mag ook schriftelijk. Tevens kondigt het lid een motie aan over het geven van biologische bollen in plaats van bloemen bij speciale gelegenheden. Ook komt er een motie om geld vrij te maken voor een burgerberaad over het klimaat. In de begroting mist het lid de doorwerking van het aangenomen initiatiefvoorstel van de PvdD en de ChristenUnie aangaande de betekenis-economie. Daarom vraagt het lid of GS meer wil inzetten op de sociale en ecologische toegevoegde waarde van bedrijvigheid en het beperken van schade daaraan. Tot slot wordt een motie aangekondigd waarin GS gevraagd wordt om zich, in navolging van de gemeente Amsterdam, uit te spreken tegen de natuurvergunning voor luchthaven Schiphol.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) vraagt om een reflectie van de gedeputeerde op de stand van de algemene reserve. Die is namelijk niet op peil en dat is in strijd met de financiële verordening.

Evenals de VVD wil zij weten hoe de rentelasten vanwege het lenen, verwerkt gaan worden in de begroting. Zij hoopt dat de informatie reeds dit kwartaal naar PS komt. Het niet sluitend krijgen van de begroting kwalificeert zij als een probleem.

Specifieke vragen heeft zij over:

- budget van 215.000 euro voor communicatie, participatie, pride en keti koti: wat is de precieze verdeling?
- Rom InWest: graag een evaluatie daarvan en bekijken in hoeverre de risico's daarvan voor rekening van de provincie komen.

De heer **Kes** (SP) constateert dat er wordt ingeteerd op de algemene reserve en roept op om op tijd te beginnen met het in evenwicht brengen daarvan, teneinde te voorkomen dat er op een later moment rigoureuus moet worden ingegrepen. Verder vraagt hij of er in de begroting geanticipeerd wordt op de effecten die de omgevingswet kan hebben voor overheidsinstanties. Hij ziet voor de provincie een rol weggelegd indien het misgaat bij de uitvoering van die wet.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) vraagt wat de rechtmatigheidsverantwoording van het College inhoudt, gegeven de reguliere controle op rechtmatigheid en doelmatigheid door de accountant.

De heer **Heijnen** (CDA) maakt zich zorgen over de financiële voorzichtigheid van het College. Als voorbeeld noemt hij het inboeken van het bedrag van 136 miljoen euro voor de reserve coalitie–accord, zonder de daarvoor langdurig benodigde bezuiniging van 40 miljoen euro in te boeken.

Over de algemene reserve, die onder de norm zit, vraagt hij of de gedeputeerde kan aangeven dat de reserve bij de jaarrekening weer op norm zit en indien dit niet het geval is, zo snel mogelijk met een plan te komen waarmee de norm wel gehaald wordt.

Hij sluit af met een oproep aan de gedeputeerde om bij de actualisatie van het financieringsstatuut, mee te nemen dat het aangaan van leningen een bevoegdheid is van de staten. Hij krijgt hier graag een toezegging over.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) wil weten of GS van plan is om met meerdere vormen van burgerparticipatie te experimenteren en vraagt of het hiervoor begrote bedrag bestemd is voor de hele collegeperiode of slechts voor volgend jaar.

Het lid spreekt uit dat Volt digitalisering omarmt en vraagt wat de ambities van het college zijn op dit punt en wil weten of er middelen hiervoor zijn gereserveerd.

Het statenlid wil ook van GS weten waarom er in de begroting geen vermelding is van de provinciedeelname aan de European Digital Innovation Hub Northwest. Zulks staat namelijk wel vermeld in de begroting van de provincie Utrecht. Het lid vraagt of de provincie hier überhaupt middelen voor moet vrijmaken.

Stilstaand bij dit punt pleit het statenlid voor het inzichtelijker maken van Europese subsidiestromen binnen de begroting. De werkwijze van de provincie Utrecht wordt hierbij als voorbeeld genoemd.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) wil tevens van GS weten hoe ondernemers geholpen worden aan subsidies in het kader van cofinanciering uit Europese programma's. Het lid wil ook weten hoe GS staat tegenover het uitbreiden van de cofinancieringsmethode, ook in het licht van de taakstelling van 40 miljoen euro.

Een andere vraag betreft het stroomlijnen van vergunningsprocedures: hoe wil GS dit doen en wordt er hierop begroot?

Tot slot wil het statenlid weten of GS een ondersteunende rol voor zichzelf ziet ter voorkoming van vertragingen bij het verlenen van omgevingsvergunningen door gemeenten. Als GS dit ook zo ziet: waar is dat terug te zien in de begroting en waar ziet GS kansen om het proces rond omgevingsvergunningen te stroomlijnen?

De voorzitter schorst de vergadering om 14.00 uur.

De voorzitter heropent de vergadering om 14.05 uur.

Eerste termijn GS

Gedeputeerde **Rommel** reageert op de vraag van GL en zegt dat de septembercirculaire altijd in de eerste en laatste begrotingswijziging wordt verwerkt. Daarom is deze nu niet verwerkt in de begroting. Zij beaamt dat er onzekerheden zijn ten aanzien van de Rijksfinanciering. Dit heeft consequenties voor het structureel dekkend maken van de begroting. Bij relevante wijzigingen, zal GS hierop terugkomen bij PS. De huidige onzekerheid laat onverlet dat doorgegaan kan worden met PPLG en andere opgaven. De gedeputeerde verneemt graag welke signalen D66 heeft over tekortschietende betrokkenheid van GS, vanwege het aantal van vier gedeputeerden. Aan D66 en de VVD belooft zij om scherp te letten op de gedane beloften in de begroting. De vraag over NNN beschouwt zij als reeds beantwoord in een andere commissie.

De heer **Mülder** (D66) zegt dat hij wil weten hoe de begroting goed te keuren als daar beloften in staan waarvan nu al vaststaat dat ze niet waargemaakt kunnen worden.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de NNN valt onder de portefeuille van gedeputeerde **Kocken**. Indien de realisatie daarvan niet lukt, zal dat gedeeld worden met de staten. Als ex-gedeputeerde Natuur, kan zij zich niet herinneren dat de belofte gedaan is om alle gronden verworven te hebben in 2027. Het grootste deel van deze gronden is namelijk verkaveld en daardoor lastig te verkrijgen.

Over het weerstandsvermogen zegt zij dat de structurele middelen zijn verhoogd. Dat betekent dat 25 procent van de structurele middelen leidt tot het berekenen van een groter weerstandsvermogen in vergelijking met de situatie waarin de opcenten niet waren verhoogd. De norm voor de dekking van de risico's is echter wel in orde. Reagerend op de Partij voor de Dieren zegt de gedeputeerde dat het grondbeleid wordt ingezet voor alle doelen die de provincie nastreeft.

De heer **Mülder** (D66) concludeert dat de gedeputeerde van oordeel is dat de weerstandsnorm niet klopt.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat deze conclusie onjuist is. Als weerstandsnorm wordt 25 procent van de structurele middelen gehanteerd. De nu voorgestelde verhoging van deze middelen leidt dan tot een verhoogde norm. Een norm die hoger is dan die uit de vorige bestuursperiode.

De heer **Mülder** (D66) vraagt of de verhoogde norm niet simpelweg volgt uit het feit dat er meer risico wordt gelopen.

Gedeputeerde **Rommel** ontkent dit. Zij zegt dat het weerstandsvermogen op orde was geweest indien de opcenten niet waren verhoogd. Daarnaast is de algemene reserve gewoon op niveau. Dit alles zal duidelijk blijken bij de aanstaande jaarrekening.

De heer **Heijnen** (CDA) zegt dat de norm is vastgesteld door de staten. De gedeputeerde moet zich daaraan houden of daarvan afwijken, na een discussie met de staten.

Gedeputeerde **Rommel** meent dat dit niet in de financiële verordening is afgesproken. Zij zal hiernaar kijken en komt erop terug bij de staten.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) vraagt om een toelichting van de gedeputeerde op haar uitspraak dat de algemene reserve op niveau is.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat zij niet beweerd heeft dat er iets mis is met de algemene reserve.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) zegt dat de gedeputeerde beweert dat er niks mis is met de algemene reserve terwijl die niet voldoet aan de norm uit de financiële verordening.

Gedeputeerde **Rommel** zegt de provincie zelf heeft bepaald dat het weerstandvermogen 25 procent bedraagt van de structurele middelen. De benodigde weerstand bedraagt echter niet per se 25 procent van de verhoging. Aan de hand van een stuk zal zij de commissie hierover informeren.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) constateert dat er nu niet voldaan wordt aan de door de staten vastgestelde norm: 'er is dus wel degelijk iets aan de hand'.

Gedeputeerde **Rommel** stelt voor om in het aangekondigde stuk terug te komen op deze materie.

De heer **Kes** (SP) had graag gezien dat de gedeputeerde pro-actief de discussie over de afwijking van de norm had gestart in plaats van achteraf aan de hand van een stuk, na vragen van de commissie.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat het idee voor het stuk niet is ontstaan na vragen van de commissie. Zij had de afwijking reeds geconstateerd bij het verwerken van het coalitieprogramma in de begroting.

De heer **Klein** (ChristenUnie) stelt voor om een deel van de begrote uitgaven aan te houden totdat de discussie over de norm en de afwijking daarvan is gevoerd.

Gedeputeerde **Rommel** stelt voor om in haar tweede termijn terug te komen op dit onderwerp. Zij zal dan ook ingaan op enkele technische vragen.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt om uit te zoeken of het weerstandvermogen bepaald wordt aan de hand van de jaarrekening of aan de hand van de begrotingscijfers.

Gedeputeerde **Rommel** belooft hierop terug te komen.

De heer **Heijnen** (CDA) verwijst naar artikel 3.4 lid 4 van de door de staten vastgestelde verordening waarin de 25 procent als norm staat vermeld. Daarnaast ondersteunt hij het pleidooi van de heer **Klein** (ChristenUnie).

De gedeputeerde reageert hierop met de opmerking dat zij gezegd heeft dat de norm niet in de statuten stond.

De heer **Kes** (SP) vraagt of de gedeputeerde kan uitleggen waar de staten de onderbouwing van het weerstandsvermogen over het hoofd hebben gezien.

De gedeputeerde zegt daar in de tweede termijn op terug te komen. Zij benadrukt niet gezegd te hebben dat de staten de onderbouwing over het hoofd hebben gezien.

Aan de Partij voor de Dieren zegt zij toe om schriftelijk terug te komen op de duurzame inkoop.

Dit geldt ook voor de vraag van JA21 over de verdeling van de 215.000 euro.

De ROM InWest moet nog van start gaan en zal goed doorgelicht worden op risico's.

Gedeputeerde **Rommel** verwijst de SP naar bladzijde 82 voor het antwoord op de opmerkingen over de stortingen en onttrekkingen uit de algemene reserve.

Aan het CDA belooft zij dit kwartaal nog een update over de rente en de leningen en in het eerste kwartaal van volgend jaar volgt een expertsessie hierover.

Reagerend op de inbreng van Volt zegt zij zich te zullen inzetten voor het inzichtelijker maken van de Europese gelden. Per geval zal bekeken worden waar de door Europa verlangde cofinanciering gehaald kan worden.

Tegen de VVD zegt zij heel goed te zullen letten op onderbestedingen. Zij onderkent dat er risicodragende activiteiten zijn. Daar wordt verschillend mee omgegaan. Bij fondsen en deelnemingen wordt een inschatting gemaakt van de risico's. Rentelasten vergen extra aandacht en daarover komt een stuk naar de commissie.

Mevrouw **Poot** (VVD) wil weten wanneer de onderbestedingen besproken kunnen worden.

Mevrouw **Rommel** wijst erop dat een onderbesteding niet per definitie vrijval van middelen inhoudt. Soms betreft het uitstel van het uitgeven van geld naar momenten waarop de kosten zijn gestegen.

Omdat de jaarrekening gebaseerd is op gerealiseerde cijfers, leent die zich het beste voor het bepalen van de schuldquote.

Afsluitend zegt zij dat er reeds een treasury-commissie bestaat. Er is dus geen sprake van iets nieuws.

De heer **Mülder** (D66) heeft een punt van orde . Hij vraagt hoe om te gaan met onbeantwoorde vragen, wetende dat het opnieuw stellen daarvan ten koste van de spreektijd gaat.

De **voorzitter** zegt dat daar afspraken over gemaakt zijn en hij ziet geen zaken die daarvan afwijken. Er volgt nog een tweede termijn en eenieder kan dan zijn inbreng hebben.

De heer **Mülder** (D66) benoemt het risico dat zijn spreektijd opraakt terwijl zijn vragen structureel niet beantwoord worden.

De **voorzitter** constateert dat zolang er geen andere spelregels gelden, dit risico bestaat.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat de onbeantwoorde vragen wellicht vallen onder de portefeuille van gedeputeerde **Olthof**, die nog aan het woord komt.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) herhaalt haar vraag over de toegevoegde waarde van rechtmatigheidsverantwoording door het College.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de rechtmatigheids- en doelmatigheidstoets sinds jaar en dag door de accountant worden gedaan en nu door de gedeputeerde gedaan moeten worden.

Mevrouw **Van der Helm** (50PLUS) benadrukt dat zij juist wil weten wat de toegevoegde waarde is van de toets van de gedeputeerde, gegeven de wettelijk verplichte toetsen van de accountant.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat GS de toetsen vanaf 2023 zelfstandig moeten uitvoeren.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) sluit zich aan bij de opmerking van de heer **Mülder** (D66) en wil niet dat het opnieuw stellen van onbeantwoorde vragen ten koste gaat van de spreektijd. Het statenlid vindt dit niet bevorderlijk voor de controlerende rol van de staten.

De **voorzitter** denkt dat hier op dit moment weinig aan te doen valt.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) doet een ordevoorstel: onbeantwoorde vragen gaan niet meer af van de spreektijd.

De **voorzitter** vindt dit een erg vergaand voorstel.

Mevrouw **Poot** (VVD) zegt een alternatief voorstel te willen doen.

De **voorzitter** zegt dat er gestemd gaat worden over het voorstel van statenlid **De Weerdt** (Volt) en vraagt hem om dit te herhalen.

De heer **Heijnen** zegt dat het de taak is van de **voorzitter** om erop toe te zien dat alle vragen beantwoord worden. Er is dus geen ordedebat nodig en de **voorzitter** moet de orde handhaven.

De **voorzitter** stelt voor om eerst te luisteren naar de antwoorden van gedeputeerde **Olthof**. Daarna worden de onbeantwoorde vragen beantwoord zonder tijdsregistratie.

Mevrouw **Poot** (VVD) wil een ander ordevoorstel doen.

De **voorzitter** onderbreekt mevrouw **Poot** (VVD) met de opmerking dat de vergadering zal worden vervolgd, conform zijn laatste voorstel. Hij geeft het woord aan gedeputeerde **Olthof**.

Gedeputeerde **Olthof** deelt mede dat de verhoging van de tarieven van het regionaal openbaar vervoer van tafel is. Hij komt daar waarschijnlijk deze week middels een brief op terug.

De **voorzitter** vraagt aan gedeputeerde **Beemsterboer** om aan hem gestelde vragen te beantwoorden.

Gedeputeerde **Beemsterboer** gaat in op de ict-gerelateerde vragen van de Partij voor de Dieren en verwijst naar de toezegging die hij in de laatste Statenvergadering op dit punt heeft gedaan aan de ChristenUnie.

De **voorzitter** geeft nu de gelegenheid aan de commissie om openstaande vragen te herhalen.

Statenlid **De Weerdt** (Volt):

- heeft GS de ambitie om te experimenteren met meerdere vormen van burgerparticipatie en is de begrote 215.000 euro voor de hele collegeperiode bestemd?
- wat zijn de ambities van het college ten aanzien van digitalisering en zijn er middelen hiervoor gereserveerd?
- waarom staat deelname aan de European Innovation Hub Northwest niet in de begroting en maakt de provincie hier middelen voor vrij?
- hoe worden ondernemers naar de subsidies geholpen?
- hoe wil GS eigen vergunningsprocedures stroomlijnen en wordt daarop begroot?
- ziet GS ook een ondersteunende rol voor zichzelf bij de ondersteuning van kleinere gemeenten bij het afhandelen van omgevingsvergunningen?

De heer **Kes** (SP):

- is er een voorziening in de begroting om in te springen als het misgaat bij de omgevingsvergunningen?

De heer **Mülder** (D66):

- waarom niet meer begroot voor interbestuurlijk toezicht?

De heer **Heijnen**:

- waarom is de bezuiniging van 40 miljoen niet verwerkt in de begroting?

Statenlid **Hollebeek** (PvdD):

- wil GS in het kader van de **Brede Basismonitor** inzetten op de sociale en ecologische toegevoegde waarde van bedrijvigheid?

Voorts vraagt het statenlid zich af of de toezegging van gedeputeerde **Beemsterboer** aan de ChristenUnie betrekking had op afschrijvingstermijnen en niet op refurbished.

Mevrouw **Poot** (VVD):

- kan de gedeputeerde ten aanzien van de schuldquote duiden waarom niet gekeken wordt naar de verwachte investeringen?
- hoe kan het dat de rentelasten gelijk blijven ondanks de stijgende schuld?

*De **voorzitter** schorst de vergadering om 14.40 uur.*

*De **voorzitter** heropent de vergadering om 14.50 uur.*

Gedeputeerde **Rommel** benadrukt dat het niet haar bedoeling was om gestelde vragen niet te beantwoorden. Zij zegt dat het weerstandsvermogen betrekking heeft op de op te vangen risico's en die kunnen voldoende opgevangen worden. De algemene reserve heeft twee normen. De ene bedraagt 25 procent van de algemene dekkingsmiddelen. De algemene reserve voldoet wel aan de eis m.b.t. het opvangen van risico's maar niet aan de eis van 25 procent van de algemene dekkingsmiddelen. Door de verandering van de algemene reserve komt de 25%-norm, tien miljoen euro hoger te liggen.

In de financiële verordening staat de norm voor de algemene reserve als zijnde 25 procent van de algemene dekkingsmiddelen uit de meest recente jaarrekening. Dit betekent dat de algemene reserve nu wel aan de norm voldoet. Voor de komende jaarrekening geldt dat goed gekeken moet worden naar de dekking van de algemene reserve. De gedeputeerde komt hierop terug bij de commissie.

De heer **Klein** (ChristenUnie) vraagt hoe hoog de norm is voor de algemene reserve op basis van de jaarrekening 2022.

De gedeputeerde zal die vraag zo spoedig mogelijk beantwoorden.

Voor het antwoord op de vraag over burgerparticipatie verwijst zij naar de Commissaris van de Koning. Zij noemt verschillende mogelijkheden via welke ondernemers naar subsidies worden verwezen. Desondanks heeft zij de vraag uitgezet om te bekijken of uitbreiding van die mogelijkheden noodzakelijk is. Voorts is er veel aandacht voor de bereikbaarheid en uitleg van vergunningen voor ondernemers. De gedeputeerde zegt dat de provincie niet echt een rol heeft bij de afhandeling van vergunningen door gemeenten. Zij heeft overigens wel begrip voor de uitgesproken zorg daarover.

Statenlid **De Weerd** (Volt) vraagt of GS, evenals Volt een rol voor zichzelf ziet bij het toetsen en beoordelen van omgevingsvergunningen.

De gedeputeerde ziet die rol nu niet. Tegen de SP zegt zij dat de provincie geen budgetten heeft voor de implementatie van de omgevingswet. Wel beschikt de provincie over budgetten voor het vervangen van regels die betrekking hebben op de omgevingswet.

De vraag over het IBT is bestemd voor de Commissaris van de Koning. De gedeputeerde zegt dat daar niet meer middelen voor beschikbaar zijn.

De heer **Kes** (SP) vraagt of er geen voorziening is om in te springen indien gemeenten door het ijs zaken met de omgevingswet.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat er hier geen voorziening voor is. Terugkomend op de vraag van de heer **Klein** (ChristenUnie) zegt zij dat de minimale omvang van de 25%-norm op basis van jaarrekening 2022, 102,5 miljoen euro bedraagt.

In de Kaderbrief 2025, komt zij terug op de door het CDA aangekaarte taakstelling van 40 miljoen euro. Aan de Partij voor de Dieren legt zij de aard van de **Brede Basismonitor** uit.

De VVD verwijst zij naar vraag 13 van de beantwoording voor een antwoord op de vraag over de schuldquote. Zij geeft aan dat er nu meer geïnvesteerd gaat worden dan er eigenlijk zou kunnen en daarom moet daar goed naar worden gekeken. Dit laatste vooral in verband met de veranderende financiële situatie.

Ten aanzien van de rente zegt zij op basis van de liquiditeitsbehoefte voor de middellange en lange termijn, dit jaar nog met een voorstel te komen over hoe om te gaan met de rentelasten.

De heer **Mülder** (D66) heeft een ordepunt en wil weten hoe de vragen die gericht zijn aan de Commissaris van de Koning nu beantwoord gaan worden.

De **voorzitter** vraagt of gedeputeerde **Rommel** op deze vraag gaat reageren.

Gedeputeerde **Rommel** stelt voor om deze vragen schriftelijk te beantwoorden.

De heer **Mülder** (D66) is het hier niet mee eens en verwijst naar zijn eerdere opmerking over de in zijn ogen te kleine omvang van het college van GS.

De **voorzitter** vraagt aan de heer **Mülder** (D66) of dit nog een ordevoorstel is.

De heer **Mülder** (D66) zegt nu antwoorden te willen op zijn vragen aan GS.

De **voorzitter** vraagt wat het ordevoorstel is van de heer **Mülder** (D66).

De heer **Mülder** (D66) zegt dat er voorheen een vervanger van de Commissaris was, die de beantwoording van de vragen op zich nam.

De **voorzitter** vraagt nogmaals naar het ordevoorstel. Hij wil dat in stemming brengen.

De heer **Mülder** (D66) vraagt om beantwoording van zijn vragen door een gedeputeerde.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat GS daar in tweede termijn op terugkomt.

De **voorzitter** nodigt gedeputeerde **Beemsterboer** uit om te antwoorden.

Gedeputeerde **Beemsterboer** zegt tegen Volt dat de digitaliseringsstrategie eind dit jaar wordt geëvalueerd. Indien daar forse wijzigingen in zitten, komt hij daar begin volgend jaar bij de commissie op terug. De financiering van de strategie gebeurt uit de reserve 'bedrijfsvoering'.

The European Digital Innovation Hub stond vorig jaar ook in de begroting en wordt voor het MKB, samen met Utrecht en Flevoland uitgevoerd. Er zal worden uitgezocht hoe de uitvoering verloopt.

Over de vraag van de Partij voor de Dieren zegt hij dat zijn toezegging in de Statenvergadering over langere afschrijvingstermijnen ook sloeg op refurbished gebruik.

De heer **Klein** (ChristenUnie) verwijst naar de memo technische vragen ict-middelen en vraagt of het onderzoek naar langere afschrijvingstermijnen uitgevoerd gaat worden.

Gedeputeerde **Beemsterboer** antwoordt bevestigend op deze vraag.

Voorafgaand aan de tweede termijn vraagt de **voorzitter** aan de fracties om in hun bijdragen aan te geven of zij moties en/of amendementen zullen indienen betreffende de begroting.

Tweede termijn PS

Statenlid **Korzelijs** (GL) vraagt om een 'update' van de voordracht zodat daarin de effecten van de septembercirculaire worden meegenomen.

Mevrouw **Uiterwijk** (JA21) spreekt haar zorg uit over de financiële positie van de provincie en blijft van mening dat voldaan moet worden aan de norm voor de algemene reserve. Voor de toekomst ziet zij liever dat gezocht

wordt naar manieren om de reserve op peil te houden in plaats van de regels aan te passen aan de dan heersende situatie.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt om een overzicht van alle toegezegde financiële bespreekstukken en besluitpunten, inclusief de momenten waarop die stukken gepubliceerd gaan worden.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) vraagt of GS bereid is om middelen vrij te maken voor het op zoek gaan naar cofinancieringsmogelijkheden bij de Europese Unie.

Statenlid **Hollebeek** (PvdD) vraagt binnen welke termijn het door gedeputeerde **Beemsterboer** toegezegde onderzoek naar langere afschrijvingstermijnen zal worden uitgevoerd.

Tweede termijn GS

Vanwege de impact op de provinciale organisatie noemt gedeputeerde **Beemsterboer** geen concreet tijdstip van uitvoering van het onderzoek. Hij zegt wel toe dat zijn toezegging netjes zal worden uitgevoerd en onderzocht zal worden hoe 'we daar scherper mee kunnen omgaan'.

Gedeputeerde **Rommel** reageert op Volt en verduidelijkt dat zij niet toegezegd heeft dat de middelen in de begroting terecht zouden komen. Ze zegt wel toe om te bekijken óf en hoe dit zou kunnen. Zij vindt het namelijk een goed idee.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) vraagt om de resultaten van het onderzoek met de commissie te delen.

Gedeputeerde **Rommel** belooft dit te doen. Ten aanzien van het IBT zegt zij dat er goed overleg is met gemeenten om vroegtijdig te signaleren waar er problemen kunnen ontstaan. Met betrekking tot burgerparticipatie wijst zij erop dat de provincie deelneemt aan verschillende Europese projecten op dit gebied.

Statenlid **De Weerdt** (Volt) herhaalt zijn vraag over de looptijd van het begrote bedrag.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat dit bedrag structureel ingezet wordt.

De heer **Mülder** (D66) vraagt waarom er niet meer geld wordt begroot voor het IBT.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat er momenteel geen vragen zijn om meer geld. De provincie blijft echter in gesprek om problemen op tijd te signaleren.

Statenlid **Korzelijs** (GL) herhaalt de vraag over de actualisering van de voordracht.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat de septembercirculaire in december uitkomt.

Statenlid **Korzelijs** (GL) zegt tijdens de begrotingsbespreking te willen beschikken over informatie uit de septembercirculaire.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat de septembercirculaire niet meegenomen kan worden in de begrotingsbehandeling.

Statenlid **Korzelius** (GL) vraagt om inzicht in de impact van de septembercirculaire vóór de begrotingsbehandeling.

Gedeputeerde **Rommel** stelt voor om het statenlid middels een memo enigszins te voorzien van informatie uit de circulaire.

Statenlid **Korzelius** (GL) gaat accoord met dit voorstel.

Mevrouw **Poot** (VVD) vraagt om de beantwoording van haar vraag.

Gedeputeerde **Rommel** vraagt of mevrouw **Poot** (VVD) haar vraag wil herhalen.

Mevrouw **Poot** (VVD) herhaalt haar vraag over een overzicht van toezeggingen.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dit overzicht toe.

De **voorzitter** sluit het agendapunt af met de conclusie dat er geen positief advies vanuit de commissie komt naar de Statenvergadering van 6 november. Voorts zegt hij dat er een aantal moties is aangekondigd.